

Handläggare
Yassine Kazi-Tani
Telefon: 08-508 27 858

Till
Idrottsnämnden

Stockholms stads klimathandlingsplan 2020-2023

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Idrottsnämnden hänvisar till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen på remissen Stockholms stads miljöprogram 2020-2023.

Marina Högländ
Förvaltningschef

Sophie Dahlberg
Enhetschef

Sammanfattning

Den globala uppvärmningen tvingar till drastiska åtgärder för att bemöta världens största utmaningar, att minska utsläppen av växthusgaser. Stockholms Stad har etablerat en strategi för att minska sitt utsläpp och klimatpåverkan, grundat på världens första universella avtal om klimat, Parisavtalet. Strategin beskrivs i den remitterade klimathandlingsplanen och omfattar konkreta riktlinjer i samtliga områden som berör Stockholm stad verksamheter och tydlig ansvarsfördelning och mål för samtliga bolag och förvaltningar. De områden som berör idrottsverksamheten i handlingsplanen är effektivenergianvändning och åtgärder inom energiproduktion, förnyelsebar energi. Idrottsnämndens uppsatta utsläppsbeding i handlingsplanen är hög men i linje med stadens höga ambitionsnivå med att åstadkomma en fossilfri organisation år 2030. Förvaltningen upplyser om att de uppsatta målen kräver

omfattade effektiviseringsåtgärder som medför större ekonomiska resurser.

Bakgrund

Av kommunfullmäktiges budget för 2019 framgår att kommunstyrelsen ska revidera Stockholms stads miljöprogram 2016-2019, Dnr 303-1200/2014 och Strategi för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040, Dnr 134-175/2015, under 2019 i samarbete med berörda nämnder och bolagsstyrelser. Vidare framgår att Stockholm ska vara världsledande i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalets målsättningar i klimatarbetet, där staden intar rollen som en internationell förebild. Arbetet för miljö och klimat ska göra tydliga avtryck inom alla områden och stadens egna verksamheter ska gå före för att visa vägen i arbetet för en klimatsmart och hållbar stad.

Detta ärende behandlar revideringen av *Strategi för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040* tillsammans med uppdragen i stadens budget 2019 att ta fram en koldioxidbudget med kvarvarande utsläpp enligt Parisavtalet och att utreda hur Stockholm kan bli en klimatpositiv stad 2040.

Uppdraget att revidera *Stockholms stads miljöprogram 2016-2019*, hanteras i särskild ordning parallellt med beredningen av detta ärende.

Ett resultat av arbetet med revideringen av *Stockholms stads miljöprogram 2016-2019* är att hierarkin mellan dokumenten inom klimat- och miljöområdet behöver bli tydligare. I förslag till nytt miljöprogram föreslås mål på kort och längre sikt, medan konkretiseringen av åtgärder föreslås ske i handlingsplaner. Revideringen av *Strategi för fossilbränslefritt Stockholm 2040* föreslås därför benämnas *Klimathandlingsplan 2020-2023 - För ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040*.

I stadens *Miljöprogram 2019-2023* anges Stockholms stads målsättningar på klimatområdet. I *Klimathandlingsplan 2020-2023 - för ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040* konkretiseras ansvarsfördelning och exempel på vilka åtgärder som kan genomföras för att nå målen.

Arbetet med att ta fram *Klimathandlingsplan 2020-2023* har letts av kommunstyrelsen med hjälp av en stadsövergripande samordningsgrupp. Deltagande nämnder och bolagsstyrelser har varit exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholms Stadshus AB, Stockholms Hamn AB, Stockholm Vatten och Avfall AB, AB Familjebostäder, AB Svenska Bostäder och Stockholm Exergi AB. Under 2017 och 2018 togs tretton klimatutredningar fram inom ramen för genomförandet av *Strategi för fossilbränslefritt Stockholm 2040*. En av utredningarna *Fossilbränslefri organisation 2030* beslutades av kommunfullmäktige (1 okt 2018). De övriga tolv anmäldes till kommunstyrelsen (11 april 2018). Dessa

klimatutredningar har utgjort det huvudsakliga kunskapsunderlaget i arbetet med åtgärdsförslag i *Klimathandlingsplan 2020-2023*.

Åtgärdsförslagen och rekommendationerna från utredningarna har prövats mot ny kunskap och den aktuella situationen i respektive nämnd och bolagsstyrelse. En ny uppsättning åtgärdsförslag till 2023 har tagits fram baserat på den bedömda effekten på minskade växthusgasutsläpp.

I arbetet har olika ambitionshöjningar prövats. En klimatbudget som visar återstående utsläpp till 2040 har räknats fram, och en brantare minskning av utsläppskurvan har studerats. Klimatpositivitet har analyserats utifrån möjligheten att åstadkomma negativa utsläpp av växthusgaser inom kommungränsen. Genom dessa ambitionshöjningar ska klimathandlingsplanen befästa staden som världsledande internationell förebild i arbetet att förverkliga Parisavtalets intentioner.

Nya perspektiv har också tillförts i analysen av ny klimathandlingsplan. Här innefattas konsumtionsbaserade utsläpp, stärkt regionalt samarbete, och formulering av viktiga arbetsprocesser att driva för fossilfrihet 2040.

Som vägval för ökad tydlighet mot nationella mål har ”fossilbränslefritt” ersatts med ”fossilfritt” och ”klimat neutralt” uttrycks som ”inga nettoutsläpp”.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av idrottsförvaltningens planeringsenhet.

Förvaltningens förslag och synpunkter

Den globala uppvärmningen har tvingat fram Parisavtalet som blev den mest omfattande och snabbaste texten i mänsklighetens historia. Parisavtalet är också det första universella avtalet om klimat och global uppvärmning. Sverige och 195 av de 197 länder som erkänts av FN har undertecknat och förbundit sig till följa avtalets riktlinjer och uppnå de fastställda klimatmålen. Baserat på Parisavtalet har EU och Sverige satt sina främsta mål om fossilfritt till 2050 respektive 2045. Stockholm stad har höjt ambitionen ytterligare och strävar efter att uppnå ett fossilfritt Stockholm till år 2040 och en fossilfri organisation redan till år 2030.

För att åstadkomma det ambitiösa målet om en fossilfritt organisation har staden lagt fram en strategi med tydliga riktlinjer och konkreta klimatmål som har lagt till och kommer att följas via stadens nya Miljöprogram 2020-2023. Strategin för hur staden ska uppnå målet om fossilfritt beskrivs i den remitterade klimathandlingsplanen.

Klimathandlingsplanen beskriver det långsiktiga arbetet för hur Stockholm ska vara fossilfritt och till och med klimatpositiv till år

2040. Handlingsplanen inkluderar även de etappmål som staden ska åstadkomma under handlingsplanens giltighetsperiod 2020-2023. I klimathandlingsplanen redovisas konkreta åtgärder inriktat mot stadens samtliga verksamheter samt ett utsläppsbeding som varje bolag och förvaltning ska ansvara för. Idrottsförvaltningens utsläppsbeding under klimathandlingsplanens giltighetsperiod är 300 ton koldioxid motsvarande 100 ton CO₂ per år. Idrottsförvaltningen anser att den uppsatta betingsutsläppsmängden är hög och kommer att kräva ytterligare satsningar i de områden som redovisas i klimathandlingsplanen och som berör idrottsverksamhet.

Energieffektivisering

Energi är direkt miljöpåverkande där utvecklingen av växthuseffekten har gjort energieffektivitet till en allt viktigare fråga. Inom staden förvaltningar och bolag används ca 1900 GWh energi årligen varav 5 % används för att driva idrottsanläggningar. Även om stora mängder energi är en förutsättning för att kunna bedriva idrott så anser förvaltningen ha ett ansvar att alltid eftersträva en energieffektiv drift som en del av Stockholms stads klimatarbete. I samband med uppdateringen av stadens miljöprogram och den nya klimathandlingsplanen kommer förvaltningen att revidera sin strategi med energieffektiviseringsarbete genom att implementera nya etappmål och i samråd med fastighetsägaren, Fastighetskontoret initiera nya åtgärder i form av energieffektiviseringsprojekt som krävs för att uppnå de uppsatta klimatmålen.

Idrottsförvaltningen anser dock att det föreslagna målet med att minska energianvändningen med 10 % från fastigheter som är tio år gamla eller äldre är hög och kan endast åstadkommas om det genomförs omfattande energieffektiviseringsåtgärder som medför stora ekonomiska resurser.

Idrottsförvaltningen har idag över 400 idrottsanläggningar runt om i staden under sin regi. Det breda utbudet medför även en varierande energiförbrukning. Det primära användningsområdet för energi skiljer sig kraftigt beroende på anläggningens storlek och aktiviteter. Olika aktiviteter kräver olika funktionalitet som i sin tur kan avvika stort i sitt förbrukningsbehov. Det är idag inte möjligt för vissa specifika anläggningar som exempelvis simhallar och ishallar att klara av stadens mål på maximalt 55 kWh per kvadratmeter.

Förnyelsebar energi

Idrottsförvaltningen anser att föra in klimatsmart teknik för energiproduktionen som solfångare, solceller och vindkraft är nödvändigt för att uppnå Stockholm Stad vision 2030 och 2040 om fossilfri och hållbar energianvändning.

Under de senaste åren har idrottsförvaltningen initierat flera solcellsanläggningar och planerar för att få ytterligare solceller på idrottsanläggningars tak. Förvaltningen ser positivt på att tekniken inom solceller har utvecklats stort de senaste åren och blivit effektivare både energimässigt och ur ekonomisk aspekt. Förvaltningen står idag för ca 12 % av stadens produktion av förnyelsebarenergi och har som ambition under kommande åren att tillsammans med fastighetsägaren, fastighetskontoret utöka sin energiproduktion ytterligare genom att:

- Verka för att etablera nya solcellsanläggningar med möjlighet att lagra och återanvända energin vid stadens simhallar.
- Verka för etablera nya solfångare för uppvärmning bassängvatten vid utomhusbadanläggningar.

Idrottsförvaltningen ser positivt på att staden även inkluderar vindkraft teknik i sin satsning på förnyelsebar energi i Stockholm. Vindkraft har utvecklats stort under senaste åren och kan idag utformas på olika sätt som även passar in i en stadsmiljö. Idrottsförvaltningen kommer att undersöka de tekniska och ekonomiska förutsättningarna som krävs och utvärdera om vindkraft kan tillämpas vid idrottsanläggningar.

I samband med Stadens nya miljöprogram 2020-2023 och klimathandlingsplanen 2020-2023, kommer förvaltningen att revidera sin strategi genom att ta fram en egen klimathandlingsplan som beskriver idrottsnämndens strategi med klimatarbete.

Bilagor (Bilaga)

Bilaga 1 Klimathandlingsplanen 2020-2023